

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз ОК 7/2020
17.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Јасмине Васовић, Веска Крстајића и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Мијатовића и др., због продуженг кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 2. у вези члана 33. и члана 61. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Мијатовића, адвоката Љубисава Батана Радосављевића и браниоца окривљеног Петра Кнежевића, адвоката Душана Булатовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 32/2016 од 15.01.2018. године и Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1 По1 14/19 од 15.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.11.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Мијатовића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 32/2016 од 15.01.2018. године и Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1 По1 14/19 од 15.10.2019. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се овај захтев за заштиту законитости, у преосталом делу и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Петра Кнежевића, у целости, одбацују.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 32/2016 од 15.01.2018. године, окривљени Александар Мијатовић и окривљени Петар Кнежевић, су, поред осталих, оглашени кривим због продуженог кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 2. у вези члана 33. и члана 61. став 1. Кривичног законика и осуђени и то: окривљени Александар Мијатовић на казну затвора у трајању од три године и два месеца у коју се урачунава време проведено у задржавању дана 17.09.2015. године и окривљени Петар Кнежевић на казну затвора у

трајању од три године и пет месеци, у коју се урачунава време проведено у задржавању од 16.09.2015. године до 17.09.2015. године. На основу члана 261. и члана 264. ЗКП, окривљени Александар Мијатовић и Петар Кнежевић, обавезани су да накнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће накнадно бити одлучено посебним решењем као и да суду на име паушала плате износ од по 20.000,00 динара, а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. На основу члана 350. став 5. КЗ, у вези члана 87. КЗ, окривљенима Александру Мијатовићу и Петру Кнежевићу изречена је мера безбедности одузимања предмета тако што су од окривљених одузети мобилни телефони са припадајућим СИМ картицама ближе описаним на страни 28. изреке првостепене пресуде. На основу члана 91. и члана 92. КЗ у вези члана 538. и члана 541. ЗКП од окривљених Александра Мијатовића и Петра Кнежевића је одузета имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела и то: од окривљеног Александра Мијатовића, новац у износу од 1200 евра и од окривљеног Петра Кнежевића, новац у износу од 1250 евра, све у динарској противвредност, по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, које износе су окривљени дужни да плате у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1 По1 14/19 од 15.10.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе Тужиоца за организовани криминал и бранилаца окривљених АА, ББ, Александра Мијатовића и Петра Кнежевића, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

-бранилац окривљеног Александра Мијатовића, адвокат Љубиша Батан Радосављевић, због повреде закона из члана 485. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, као и да у складу са чланом 488. став 3. ЗКП, извршење правноснажне пресуде одложи или прекине;

-бранилац окривљеног Петра Кнежевића, адвокат Душан Булатовић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Бранилац окривљеног Александра Мијатовића, у захтеву за заштиту законитости истиче да је овај окривљени побијаном правноснажном пресудом осуђен, између осталог, и по тачки 8. измењене оптужнице за радњу извршења продуженог кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 2. у вези члана 33. и члана 61. став 1. КЗ, предузету 05.05.2015. године, иако је за исту кривичноправну радњу већ осуђен правноснажном пресудом Среског суда у Сегедину, на који начин је на штету окривљеног повређено начело *ne bis in idem*. Поред наведеног, бранилац у захтеву указује и то да су нетачни наводи првостепеног суда да се „ниједна од три појединачне радње извршења предметног кривичног дела које се окривљеном ставља на терет оптужницом Тужиоца за организовани криминал Кто 21/16 од 14.03.2016. године, измењеном 27.10.2016. године, не односи на догађај за који је Александар Мијатовић осуђен у Републици Мађарској, са образложењем да је именованом радњама ближе описаним под тачком 7. и 8. изреке пресуде стављено на терет да је примио у своје возило мигранте и исте превезао до Беча у Републици Аустрији без заустављања и задржавања од стране мађарске полиције...“, јер је окривљени, према наводима захтева, дана 05.05.2015. године (када је према тачки 8. диспозитива измењене оптужнице, извршена једна од радњи предметног продуженог кривичног дела), ухапшен у Моролхому, бањи поред Сегедина, где је био у притвору до 19 сати и 20 минута, при чему из изреке оптужног акта Окружног јавног тужилаштва у Сегедину од 17.07.2015. године произлази да је реч о истој радњи извршења са истим чињеничним описом дела који је окривљеном стављен на терет тачком 8. измењене оптужнице Тужиоца за организован криминал у овом кривичном предмету.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног којима се указује да је у конкретном случају у односу на наведени догађај који улази у конструкцију продуженог кривичног дела, ствар већ правноснажно пресуђена и да је тиме на штету окривљеног повређен закон из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наводе садржане у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног Александра Митровића истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу своје пресуде Кж1 број 14/19 од 15.10.2019. године (страна 12, четврти став), дао јасне и довољне разлоге да се кривичноправна радња извршења продуженог кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 2. у вези члана 33. члан 61. КЗ, описана под тачком 8, диспозитива измењене оптужнице, односно под тачком 8. изреке првостепене пресуде, не односи на догађај за који је окривљени већ осуђен у Републици Мађарској пресудом Среског суда у Сегедину 7.Б.1534/2015/23 од 31.08.2016. године и да се стога не ради о правноснажно пресуђеној ствари, које разлоге Врховни касациони суд прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

Према ставу браниоца окривљеног Александра Мијатовића, одлука о мери безбедности одузимања мобилног телефона марке „Нокиа“ са припадајућим претплатничким картицама од овог окривљеног је незаконита, с обзиром на то да, према ставу одбране, то нису предмети намењени или употребљени за извршење кривичног дела,

нити су настали извршењем дела, а да се бројеви телефона са одузетих претплатничких картица не налазе у шематском приказу пресретнутих разговора окривљеног Александра Мијатовића, којим наводима, по оцени овог суда, бранилац окривљеног, иако формално указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, оспорава чињенична утврђења суда да је предметни мобилни телефон са претплатничким картицама био употребљен за извршење кривичног дела и да у вези са тим нису испуњени законски услови за изрицање наведене мере безбедности из члана 350. став 5. у вези члана 77. став 1. КЗ, и тиме правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног Александра Мијатовића, указује и то да је и одлука о одузимању имовинске користи од окривљеног незаконита из разлога што код окривљеног није пронађен никакав новац, нити је окривљени исти добио, истичући да је закључак нижестепених судова да је окривљеном плаћен превоз по мигранту, а не по тури, неоснован и у супротности са исказом окривљеног ВВ, као и са пресудом мађарског суда где се наводи да би окривљени у случају успешног превоза добио 200 до 300 евра. Изнетим наводима, бранилац окривљеног оспорава чињенични закључак нижестепених судова да је окривљени извршењем предметног кривичног дела прибавио имовинску корист као и висину новчаног износа одузетог од окривљеног на име остварене имовинске користи, којим наводима бранилац, иако формално истиче да је доношењем одлуке о одузимању имовинске користи повређен закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, суштински правноснажну пресуду оспорава у погледу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања везано за конкретну корист постигнуту извршењем кривичног дела.

Осталим наводима захтева да у току поступка није доказано да је окривљени Александар Мијатовић, било када и било где на територији Републике Србије добио задатак, непосредно или посредно, од било кога, да иде у Мађарску ради превоза миграната, да је окривљени на недозвољен начин или на недозвољеном месту прешао државну границу, да је икада преко територије Републике Србије или преко граничног прелаза Републике Србије, превозио мигранте, нити да је био припадник било какве организоване криминалне групе, односно да је знао за њено постојање или имао свест о томе да делује у оквиру неке групе, по оцени овога суда, бранилац окривљеног Александра Мијатовића, оспорава оцену изведених доказа и таквом оценом утврђено чињенично стање у побијаним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног Александра Мијатовића у овом делу оценио као недозвољен.

Испитујући захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Петра Кнежевића, Врховни касациони суд је нашао да исти нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Наиме, бранилац окривљеног Петра Кнежевића, у уводу захтева за заштиту законитости као разлог подношења овог ванредног правног лека истиче повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) тог законика мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона, подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

С обзиром на то да се у образложењу захтева не наводи у чему се састоји истакнута повреда закона, односно није опредељено који доказ на коме се заснива правноснажна пресуда бранилац сматра незаконитим, а како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП, и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује, то је оцењено да захтев браниоца окривљеног Петра Кнежевића нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић